

1 augustus 2012: Verwachte uitbreiding van de kerndoelen primair en voortgezet onderwijs met seksualiteit en seksuele diversiteit.

Kerndoelen seksualiteit en seksuele diversiteit, waar gaat het om?

Naar de mening van de minister schenkt een groot deel van de scholen in het curriculum onvoldoende aandacht aan seksualiteit en seksuele diversiteit. Ook onderzoek toont aan dat er nog weinig aandacht is voor discriminatie en zeker niet voor homodiscriminatie. De bestaande kerndoelen rond dit onderwerp zouden onduidelijkheid scheppen. Aandacht in het onderwijs voor seksuele diversiteit is van groot belang in het kader van de seksuele weerbaarheid, een veilig schoolklimaat, tolerantie en acceptatie van homoseksualiteit. Dit is hard nodig, omdat lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders onvoldoende veiligheid, tolerantie en acceptatie ervaren.

Wat vooraf ging

- 2009/2010: moties Pechtold c.s. (Kamerstukken II, 2009-2010, 27 017, nr. 59) en van der Ham (Kamerstukken 2010-2011, 27 017, nr. 78), waarin verzocht om modernisering van de kerndoelen 38 en 43 voor het primair en voortgezet onderwijs op het gebied van seksualiteit en seksuele diversiteit.
- 16-11-2011: Minister Van Bijsterveldt zegt toe dat zij de twee moties zal uitvoeren.
- De ministerraad heeft, op voorstel van minister Van Bijsterveldt van OCW, er mee ingestemd om de kerndoelen voor PO en VO aan te passen op het gebied van seksualiteit en seksuele weerbaarheid.
- Het advies van het kabinet om de kerndoelen aan te passen is voor advies aan de Raad van State gezonden. Naar verwachting zal het voorstel in april 2012 aan de Eerste en Tweede Kamer worden gestuurd. Het streven is om het besluit per 1 augustus 2012 in werking te laten treden. De kerndoelen worden via een Algemene Maatregel van Bestuur aangepast.

Uit de brief Min. van Bijsterveldt d.d. 25-11-2011 aan de Tweede Kamer.

Het betreft voor het PO kerndoel 38, voor het SO kerndoel 53 en voor het VO kerndoel 43. In de kerndoelen voor het VSO, die nog niet zijn vastgesteld, zal dit aspect ook worden meegenomen. Aan deze kerndoelen wordt telkens de zinsnede toegevoegd: 'met daarbij aandacht voor seksualiteit en seksuele diversiteit'

Voorstel voor aanvulling van de kerndoelen (zie onderstreepte tekst):

Primair onderwijs, kerndoel 38 en Speciaal onderwijs, kerndoel 53:

De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen, met daarbij aandacht voor seksualiteit en seksuele diversiteit.

Voortgezet onderwijs, kerndoel 43:

De leerling leert over overeenkomsten, verschillen en veranderingen in cultuur en levensbeschouwing in Nederland, leert eigen en andermans leefwijze daarmee in verband te brengen, en leert de betekenis voor de samenleving te zien van respect voor elkaars en leefwijzen, met daarbij aandacht voor seksualiteit en seksuele diversiteit.

De sectorraden zijn door de minister geïnformeerd en gevraagd dit onder de aandacht van de scholen te brengen.

Nadrukkelijk wordt aangegeven dat scholen deze aanpassing van de kerndoelen naar eigen inzicht inhoudelijk en concreet kunnen uitwerken in vakken, projecten of als specifieke voorlichtingsactiviteit; passend bij de eigen professionele en identiteitsgerelateerde keuzes en schoolspecifieke visie en context. Er zijn leermiddelen beschikbaar die scholen en leraren hierbij kunnen ondersteunen.

Standpunt PO-Raad

Het aan de orde stellen van seksuele diversiteit in het onderwijs is nodig en ook goed mogelijk. Immers het onderwerp seksualiteit en relaties leeft bij kinderen. De PO-Raad ziet het omgaan met seksuele diversiteit als onderdeel van de burgerschapsvorming in het onderwijs. Het gaat daarbij immers ook om begrippen als sociale verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en het omgaan met maatschappelijke diversiteit. Scholen kunnen daar, afgestemd op de leeftijd van de leerlingen, invulling aan geven waarbij, veelal in de bovenbouw van het basisonderwijs, aandacht voor homosexualiteit daarvan onderdeel zal zijn. Maar leerkrachten moeten ook toegerust zijn om daar een rol in te vervullen.

Materialen, websites

- EduDivers, (www.edudivers.nl) het Nederlandse kenniscentrum voor onderwijs en seksuele diversiteit, ondersteunt scholen, lerarenopleidingen, gemeenten, landelijke instellingen en belangenorganisaties om meer effectief te werken aan emancipatie van seksuele diversiteit. De ondersteuning is doorgaans op maat: in de vorm van advies, training, publicaties, lessenspakketten en netwerken. Een te noemen publicatie: Handreiking seksuele diversiteit in het basisonderwijs.
- Rutgers WPF (www.rutgerswfp.nl) is een kenniscentrum op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten en houden zich bezig met uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek; het ontwikkelen van producten en diensten en beleidsbeïnvloeding. Ze maakten onder andere het lespakket Relaties en Seksualiteit voor de groepen 1 t/m 8 van het basisonderwijs.
- www.lentekriebels.nl: Elk jaar in maart wordt de 'Week van de Lentekriebels' voor het basisonderwijs georganiseerd. In deze week wordt in groep 1 t/m 8 elke dag een les relationele en seksuele vorming gegeven, passend bij de leeftijd van de kinderen. Scholen kunnen zich daarbij laten ondersteunen door de GGD uit de regio.
- Op www.seksuelevorming.nl vindt u lesmaterialen en achtergrondinformatie voor seksuele vorming in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, ROC/MBO en de lerarenopleidingen.
- www.leraar24.nl: Video's en dossiers voor de onderwijspraktijk.
- www.samenwerkenvoordejeugd.nl: O.a. publicatie: Aandacht voor seksuele diversiteit in het Centrum voor Jeugd en Gezin; een handreiking voor gemeenten.